

DOI 10.36074/24.04.2020.v1.25

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

ORCID ID: 0000-0002-0388-6199

Міняйленко Інна Валентинівна

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
Національний університет «Полтавська політехніка» ім. Ю. Кондратюка

ORCID ID: 0000-0002-7111-270X

Іваницька Світлана Богданівна

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
Національний університет «Полтавська політехніка» ім. Ю. Кондратюка

УКРАЇНА

В Україні соціальне підприємництво привернуло до себе увагу, та почало набувати підтримки міжнародної спільноти на початку 2000-х років. Активний розвиток соціального підприємництва в Україні починається з 2015 р., як реакція суспільства на нові виклики, що пов'язані з погіршенням соціально-економічної ситуації та військовими діями на Сході України. В нашій країні, досі не має чіткого визначення соціального підприємництва, ні в законодавчій ні в професійній сфері. Згідно визначенню соціального підприємства у каталозі соціальних підприємств наведено таке визначення цього поняття: соціальне підприємство – це організація (незалежно від організаційно-правової форми), яка вирішує соціальні та /або екологічні проблеми. Ключові критерії належності організації до кластеру соціальних підприємств є:

- працевлаштування вразливих груп населення (ветерани АТО, ВПО, особи з інвалідністю, мешканці сільської місцевості та ін.);
- прибуток від діяльності повністю або частково спрямовується на підтримання статутної діяльності ГО, БО чи БФ;
- прибуток повністю або частково витрачається на фінансування окремих видів послуг для соціально вразливих груп населення.

В Українському законодавстві не існує організаційно-правової форми такого поняття як «соціальне підприємництво». Чинне українське законодавство містить низку нормативно-правових документів, які частково регулюють діяльність соціального підприємництва. Стаття 62 Господарського кодексу України, стаття 16 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації в Україні», стаття 21 Закону України «Про громадські об'єднання», закони України «Про кооперацію», стаття 14 Закону України «По основи соціальної захищеності людей з інвалідністю в Україні» надають певні можливості розвитку соціального підприємництва, а саме широкий спектр організаційно-правових форм, які може обрати соціальне підприємство для власне господарської діяльності, можливість розвивати соціальне підприємництво на базі громадських об'єднань, дієвий механізм підтримки підприємств, створених громадськими організаціями людей з інвалідністю. Але існують і не вирішені питання, а саме можливість пільгового оподаткування, ризик втрати ознак неприбутковості тощо [1]. Розглядаючи низку причин недостатнього розвитку соціального підприємництва в Україні можна виокремити такі (рис. 1).

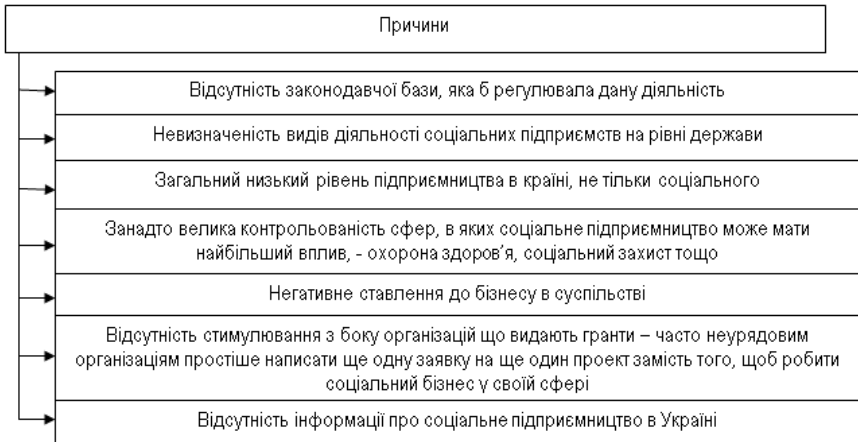

Рис.1. Основні причини недостатнього розвитку соціального підприємництва в Україні
дані сформовано з [2]

Аналізуючи основні причини недостатнього розвитку соціального підприємництва в Україні, можна зробити висновок, що більшість з них вирішується лише на державному рівні.

Основними напрямками, що можуть допомогти вирішити проблеми розвитку соціального підприємництва в Україні є наступні:

- інформування населення про соціальне підприємництво;
- створення мережі соціальних підприємств, що дасть змогу систематизувати, згрупувати та аналізувати їх діяльність;
- створення відповідального законодавчого поля щодо функціонування соціальних підприємств;
- підтримка з боку державних і місцевих органів влади;
- відкриття бізнес-шкіл та проведення тренінгів для стартаперів з соціального підприємництва, що дасть змогу розвинути підприємницький талант у молоді для більш ефективної реалізації інноваційних бізнес-ідей;
- підвищення кваліфікації персоналу та залучення компетентних фахівців для організації діяльності підприємства;
- розширення спектру послуг, які надаються соціальним підприємством, що дасть змогу залучити нових клієнтів, партнерів та волонтерів.

Висновки. Підсумовуючи, можна сказати, що соціальне підприємництво в першу чергу спрямоване на розв'язок соціальних проблем, та креативному поєднанні і втіленні в життя соціальних та бізнес-проектів для одночасного досягнення соціальної і економічної місії.

Список використаних джерел:

- [1] *Екосистема соціального підприємництва в Україні: виклики та можливості* (2018). ПАКТ. Київ (Україна) – Вашингтон (США).
- [2] Амосова, О.Ю. (ред.) (2010) *Державне регулювання соціального підприємництва та соціально відповідального бізнесу: матеріали II Міжнародна науково-практична конференція* (216 с.). 25 листопада, 2010, Харків: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр».